

Omakala-palvelu - kuka sitä käyttää ja mitä tietoa sillä kerätään?

Omakala

Kalatutkimuspäivät 9.4–10.4.2024 Jyväskylä

Mikko Olin, Omakala ylläpito-projektin päällikkö

Kimmo Murto, päällikkö, Omakala-palvelun tuoteomistaja

Katja Holmala, ohjelmajohtaja, Omakala-palvelun omistaja

Omakala pähkinäkuoressa

"Otetaan käyttöön vaelluskalojen saalisilmoitus koskien kaikkea saalistettua kalaa (Omakala-tietojärjestelmä)."

Tausta

Tarve saada tutkimustietoa vapaa-ajankalastuksesta.

Tarkoitus

Tarjotaan kaikki palvelut tiedon tuottajille samasta järjestelmästä.

Omakala-palvelu
vapaa-ajankalastajille

Tuotokset

Palvelu, jossa on saalistieto, sähköinen kalastuskortti ja aluekohtaista tietoa.

Tulokset

Yhteenvetotietoa tiedon tuottajille ja kalatalouden toimijoille.

Omakala

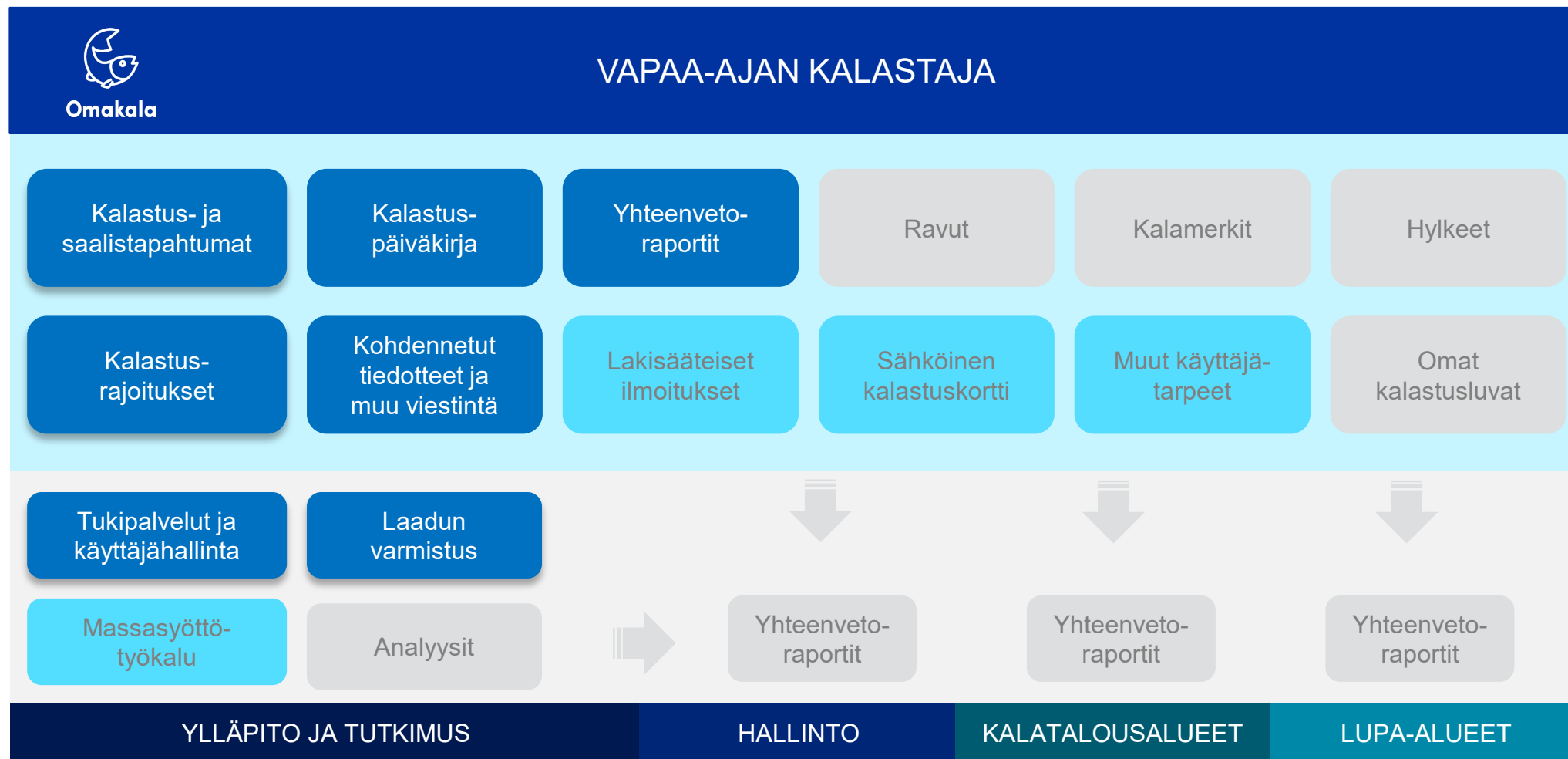
Omakala-asiointipalvelu tutkimuksen ja päätöksenteon tueksi

- Tietoa vapaa-ajan kalastuksesta tutkimukselle
 - Vapaa-ajan kalastajien saalistieto ja pyyntiponnistus tietokantaan
 - Tuotettu tieto varmistetaan laadullisesti hyväksi ja käyttökelpoiseksi
 - Mahdollistaa automaattisen laskennan esim. saalismäärille ja pyyntiponnistukselle
- Päätöksenteon tueksi tutkimuksen tuottamaa tietoa ja analytiikkaa
 - Yhteenvedotietoa tiedon tuottajille ja kalatalouden toimijoille
- Oleellista saada kalastajat kiinnostumaan Omakalasta
 - Porkkanana päiväkirjatoiminnot, karttapalvelu (mm. kalastusrajoitukset, syvyyskäyrät, omat kalapaikat), yhteenvedotiedon jakaminen myös käyttäjille, muu tiedonvälitys, lupa-asiat, "yleishyödyllisyys", **tietoturva!**

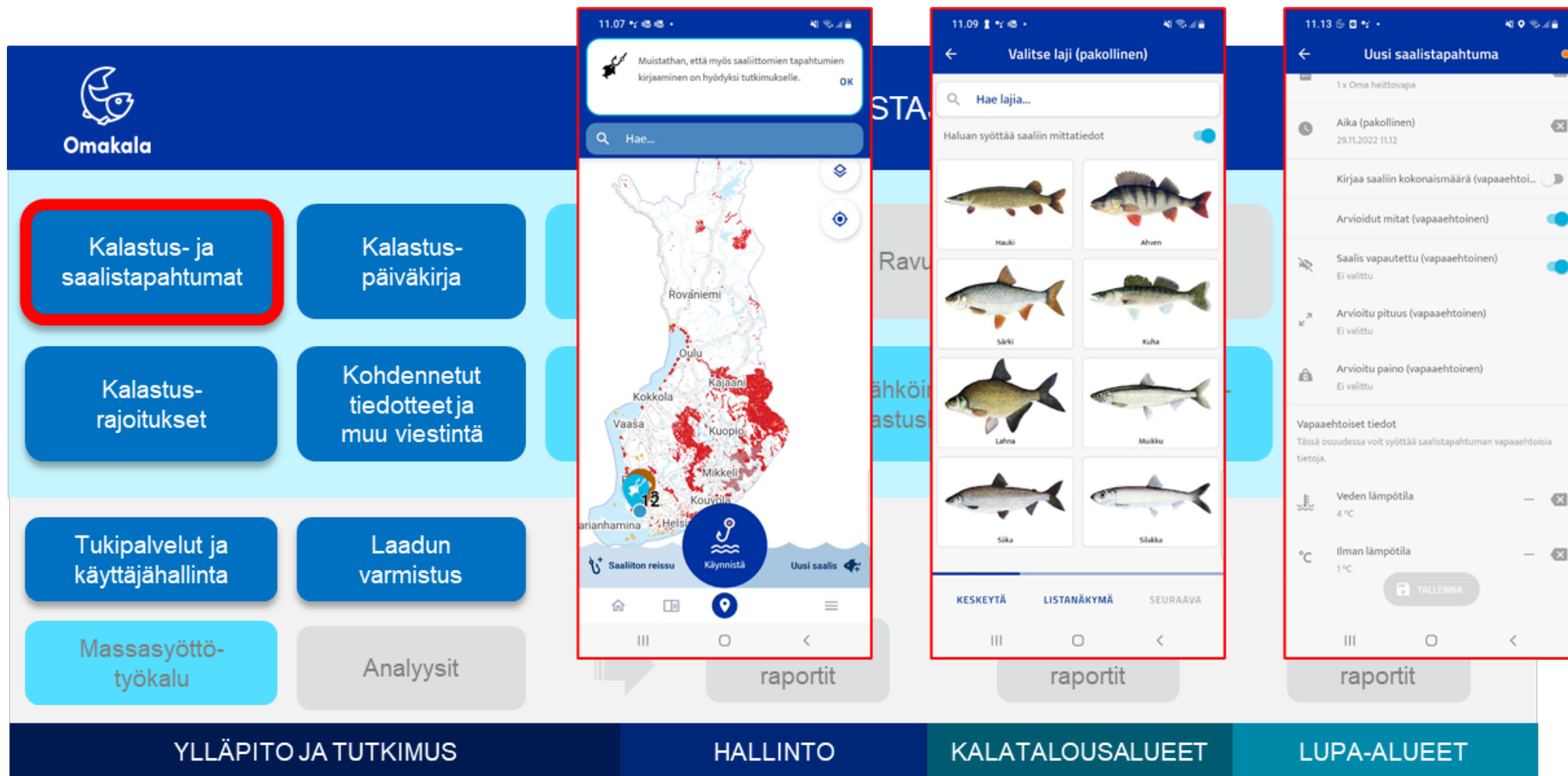
Omakala

Omakala-palvelu

Omakala

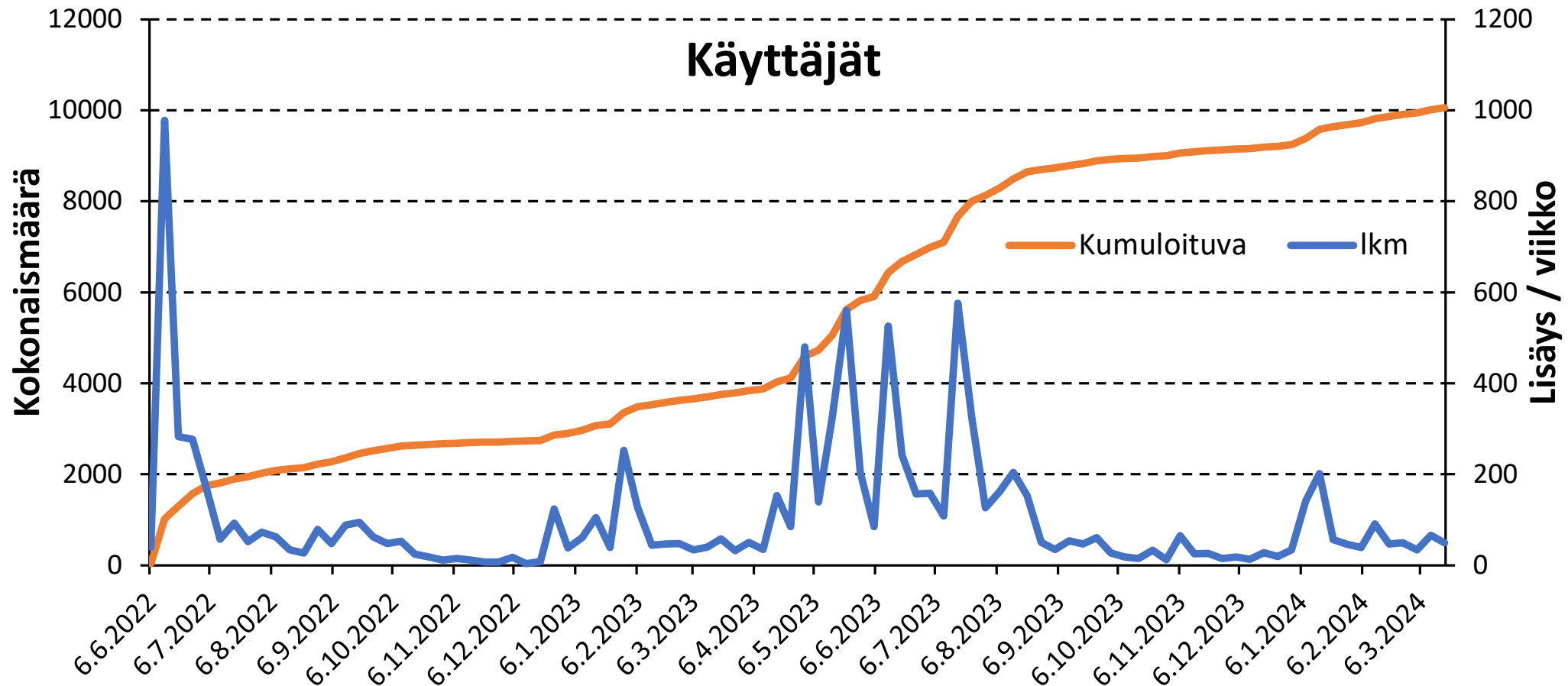
Omakala - tiedonkeruu

Omakala

Omakalan käyttäjät

- 10 061 käyttäjää (6.6.22 -> 18.3.24)

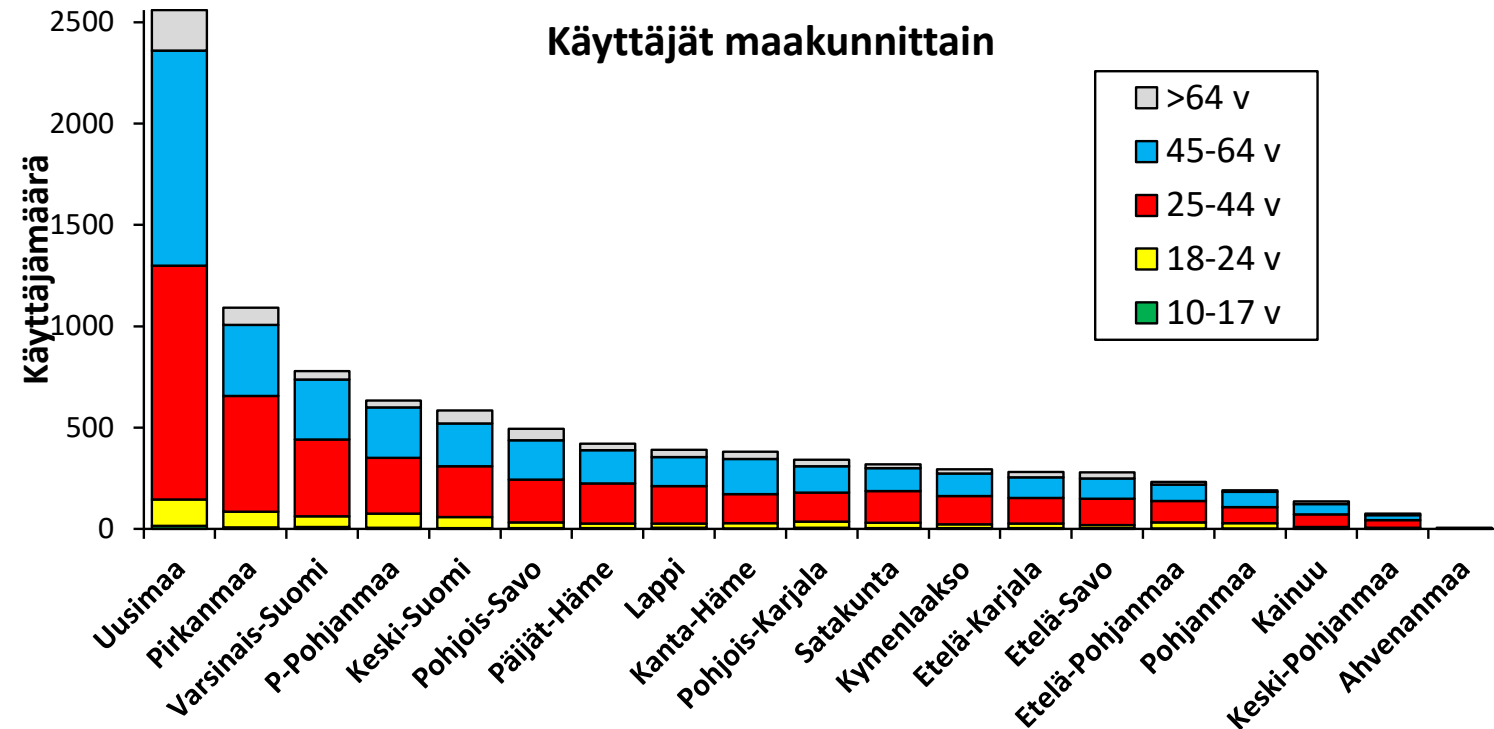

Omakala

Omakalan käyttäjät

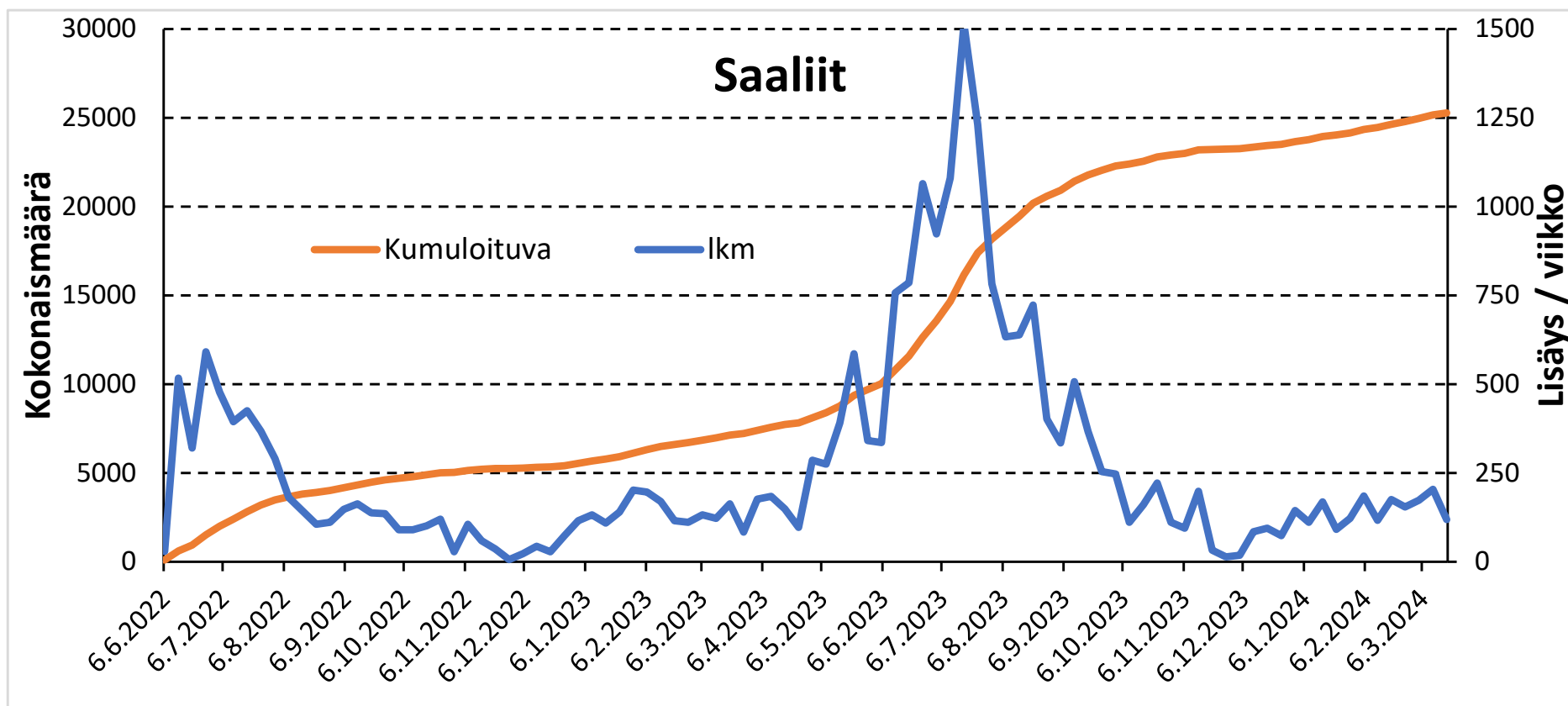
- 26 % Uudeltamaalta, 11 % Pirkanmaalta, 8 % Varsinais-Suomesta, 6 % Pohjois-Pohjanmaalta ja 6 % Keski-Suomesta
- 92 % miehiä
- Vain 25 % ilmoitti saalista
- Uuden kalastusasetuksen vaikutus?

Ikäryhmä	%-osuus
10-17 v	0.9
18-24 v	7.0
25-44 v	46.5
45-64 v	37.9
>64 v	7.7

Omakala-tietokanta tällä hetkellä

- 17 606 kalastustapahtumaa, joista 2 985 saaliitonta kalastustapahtumaa, n. 70 000 saalisyksilöä, ka 4 saaliskalaa / kalastustapahtuma
- Yleisimmät lajit: ahven, kuha, hauki, siika, taimen, särki, lahna (53 lajia yht.)
- Yleisimmät pyyntitavat: heittokalastus, uistelu, verkko, pilkintä, onginta

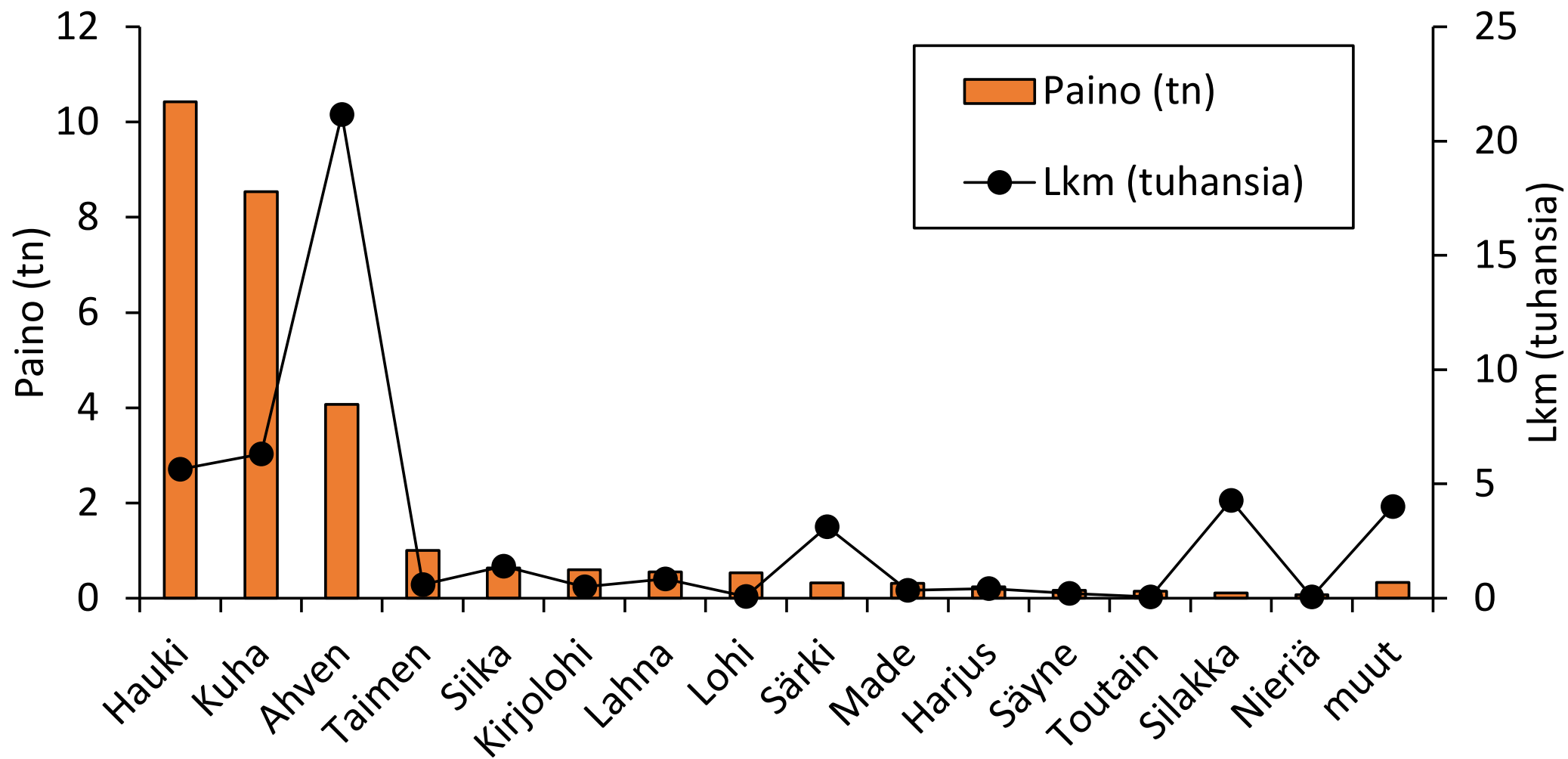

2023 saaliit

- Kokonaissaalis yli 49 000 kpl, 28 000 kg. >90% sisävesiltä
- Ahven (43/14 %), kuha (13/30 %) ja hauki (11/37 %) runsaimmat lajit (lkm/paino -osuus)
- Keskipaino: ahven 0,19, kuha 1,35 kg ja hauki 1,85 kg
Keskipituus: ahven 26, kuha 45 ja hauki 59 cm
- Saaliin lukumäärästä heittokalastuksella 35 % , pilkillä 20 % ja verkoilla 17 %, saaliin painosta heittokalastuksella 30 %, uistelemalla 12 % ja verkoilla 7 % .
- Uusimaa 19 %, Pirkanmaa 12 %, Varsinais-Suomi 12 % ja Keski-Suomi 9 %
- Vapautetuksi merkitty 5 % kokonaissaaliista (13 % saaliin painosta)
taimen 50 %, nieriä 42 %, hauki 16 %, kuha 11 %, ahven 2 %
- Rasvaevällisiksi ilmoitettu 4 % lohista ja 4 % taimenista

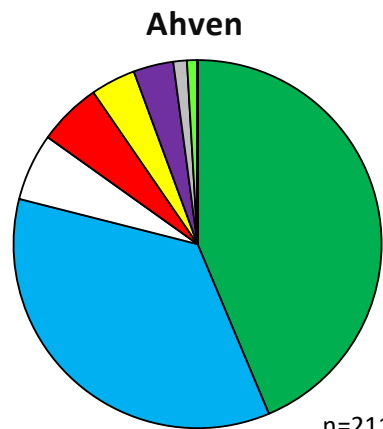

2023 saaliit

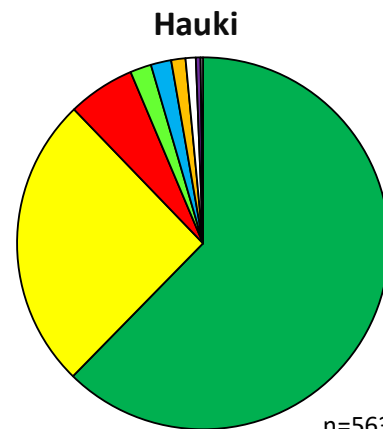

Omakala

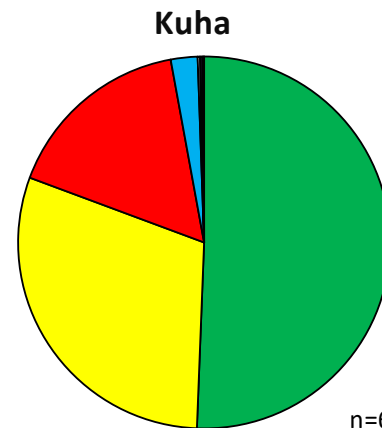
2023 saaliit lajit ja pyydys- jakauma

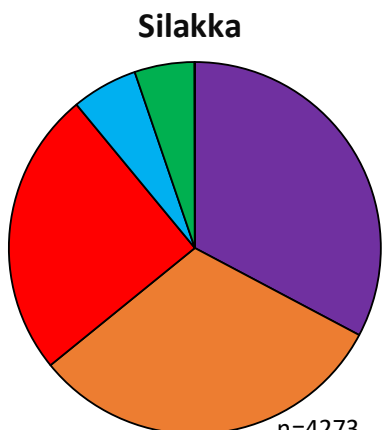
n=21159

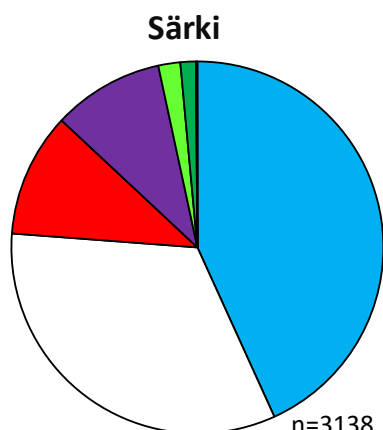
n=5639

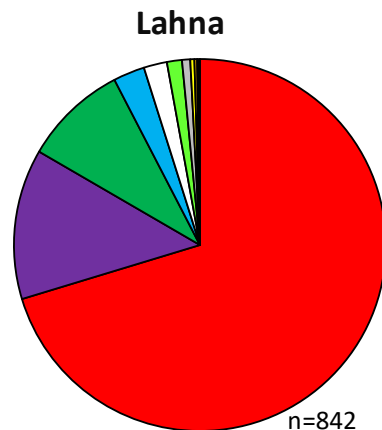
n=6320

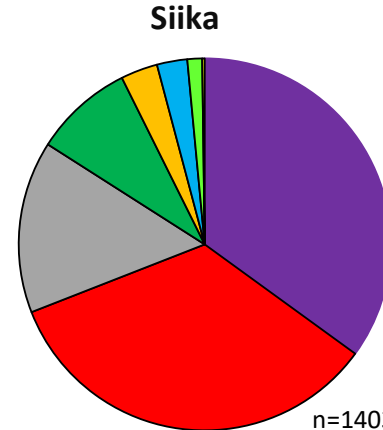
n=4273

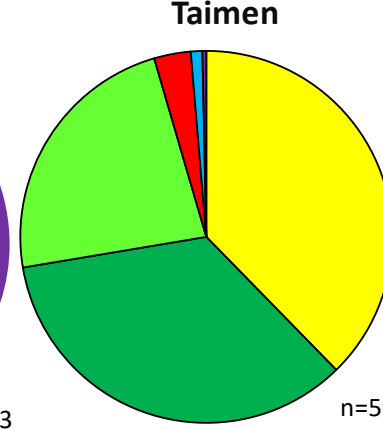
n=3138

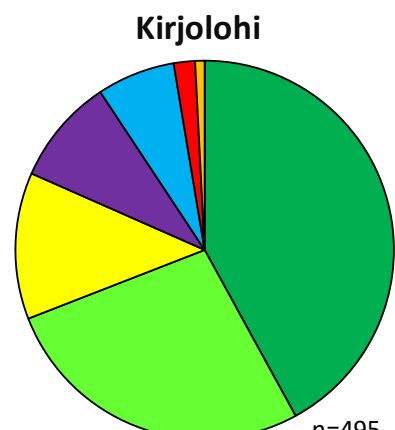
n=842

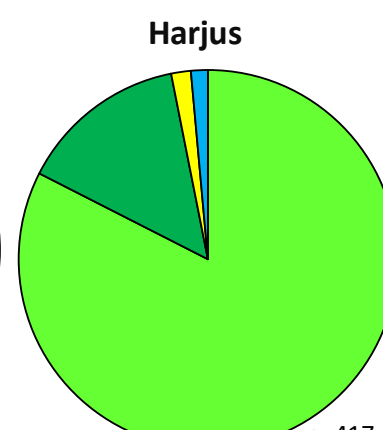
n=1403

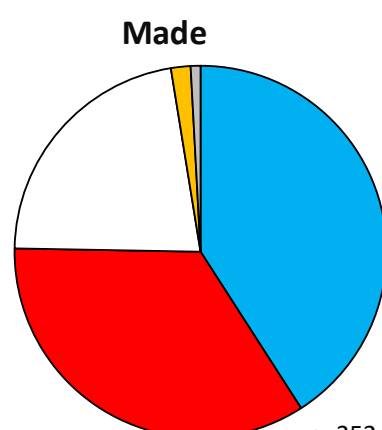
n=597

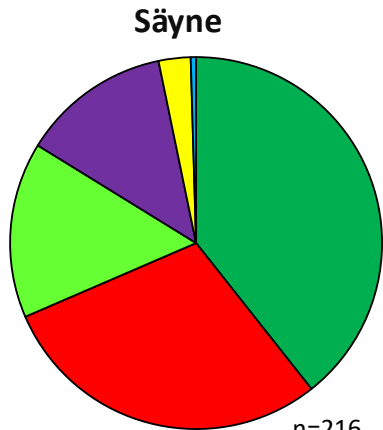
n=495

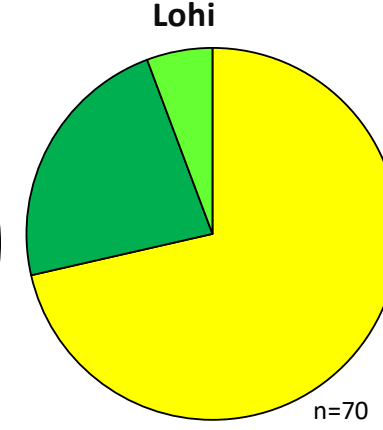
n=417

n=352

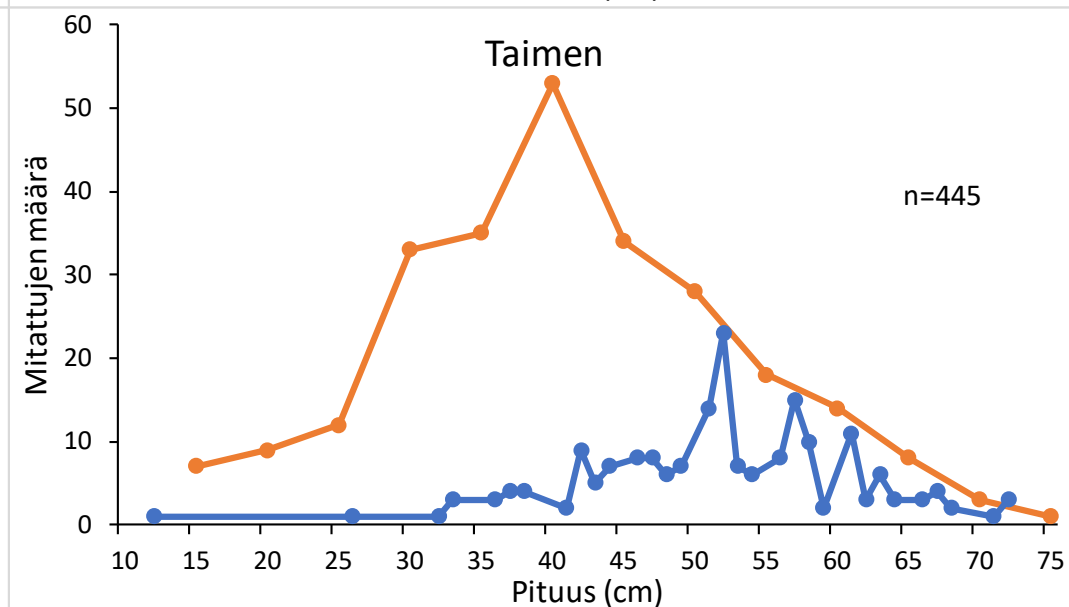
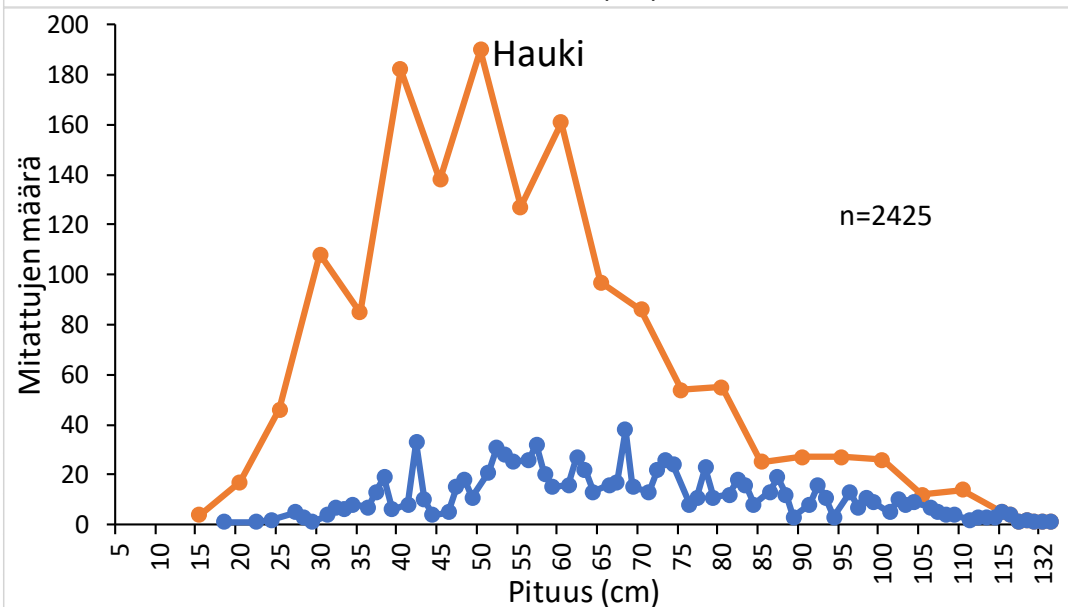
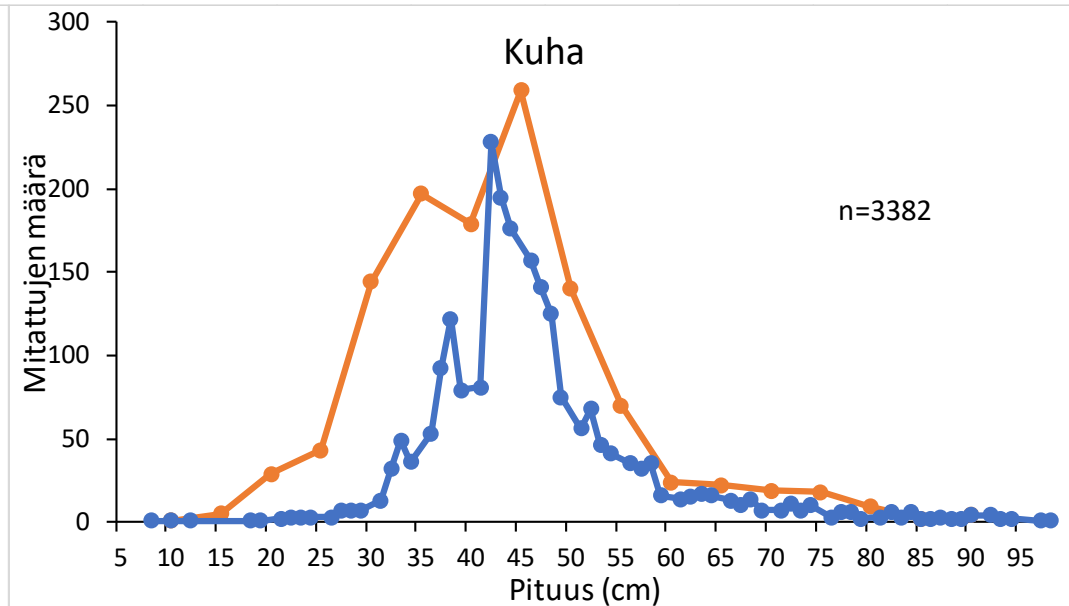
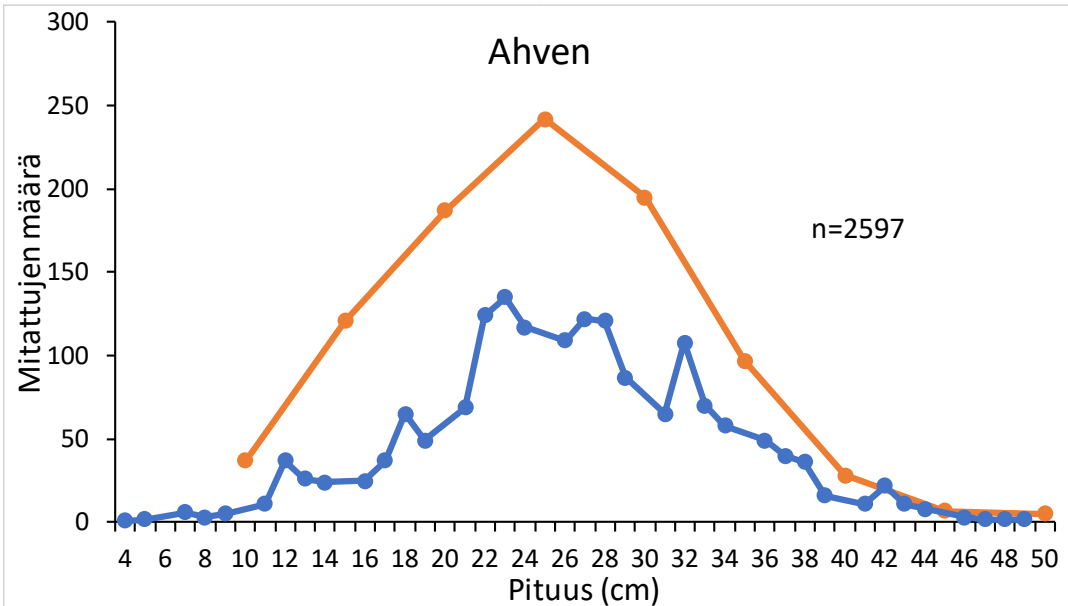

n=216

n=70

2023 saaliit, pituusjakaumia

Omakala

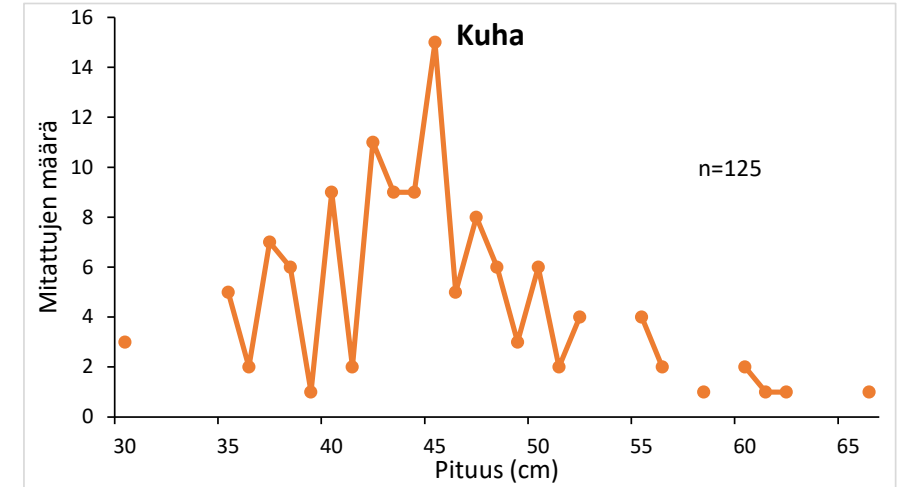
Lajihavainnot

- Tietoa uhanalaisista, luontodirektiivin ja vieraslajeista
-> paikka- ja aikatieto, pyyntitapa, koko

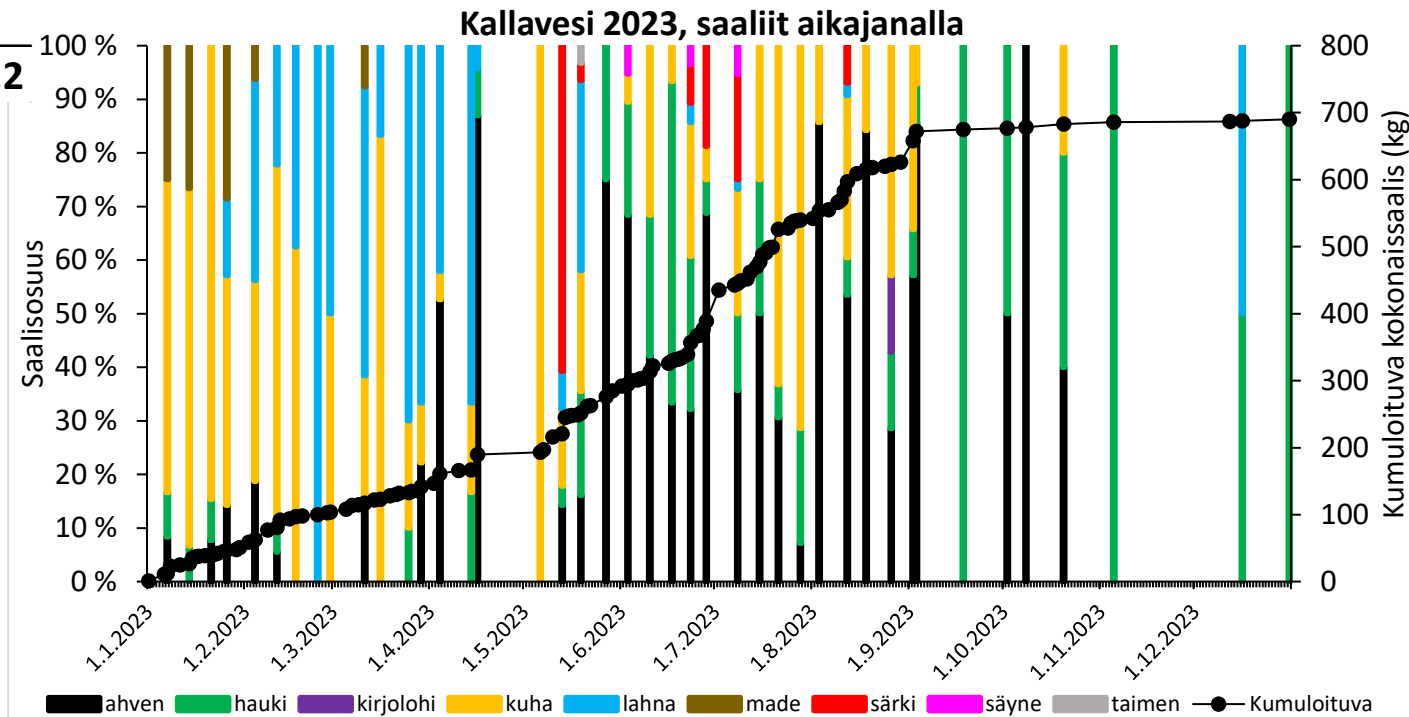
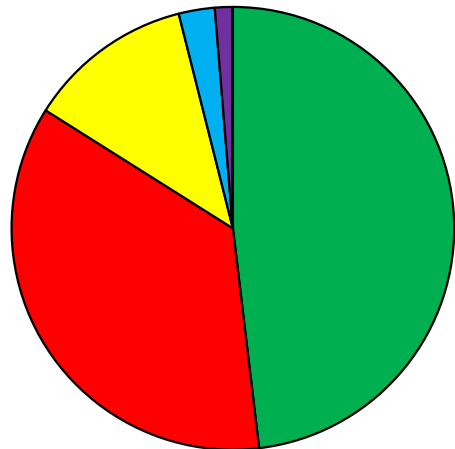
Uhanalaiset, silmläpidettävät, puutteellisesti tunnetut lajit	Havainnot 2023	Luonto- ja lintudirektiivin lajit	Havainnot 2023	Vieraslajit	Havainnot 2023
Lohi	68	Toutain	61	Mustatäplätokko	115
Saimaannieriä	7	Rantanuoliainen	0	Hopearuutana	135
Harjus	417	Muikku	2126	Aurinkoahven	277
Ankerias	14	Siika	1272	Puronieriä	6
Taimen	551	Kivisimppu	1	Kirjolohi	495
Siika	1272	Nahkiainen	0	Karppi	1
Toutain	61	Pikkunahkiainen	2	Piikkimonni	2
Rantanuoliainen	0	Miekkasärki	1	Peledsiika	0
Nahkiainen	0	Lohi	68	Kyttyrälohi	4
Made	342	Harjus	417	Valkoevätörö	0
Kampela	22			Harmaanieriä	2
Mustatokko	2			Rohmutokko	1
Seitsenruototokko	0			Idänsieraintokko	0
Vaskikala	0				
Imukala	0				
Elaska	1				
Teisti	0				
Isosimppu	0				
Piikkisimppu	0				

2023 saaliit, Kallavesi

Laji	Kpl	Kg	Kpl %	Kg %	Ka-paino, g	Ka-pituus, cm
Ahven	266	77	38.6	14.8	289	24.5
Kuha	202	211	29.3	40.4	1044	44.6
Hauki	91	169	13.2	32.3	1854	59.4
Lahna	73	44	10.6	8.3	596	30.2
Särki	40	4	5.8	0.7	94	27.0
Made	11	12	1.6	2.4	1116	48.5
Säyne	5	2	0.7	0.3	360	30.0
Kirjolohi	1	2	0.1	0.4	2000	
Taimen	1	2	0.1	0.3		
Yhteensä	690	522	100.0	100.0	756	42.2

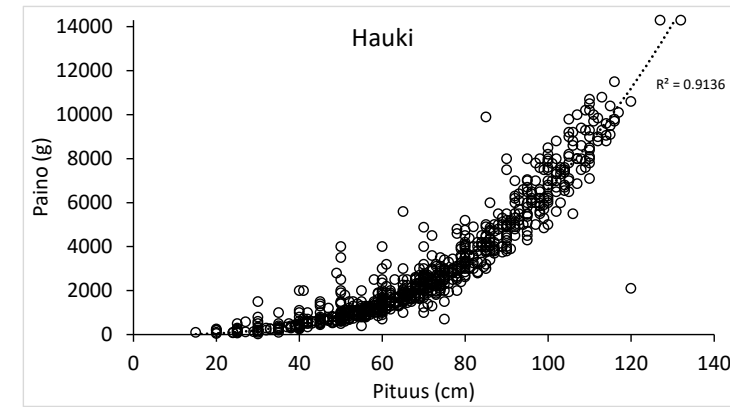

Kokonaissaalis, kg

Omakala – tiedon laadun ja kattavuuden arvioinnista

- Tiedon laatu: "tuoreus", automaattiset tarkistukset
- Vertailtavuus valtakunnalliseen kalastuskyselyyn
- Kattavuus: vapakalastus ja aktiivisuus -painottuneisuus?
- Iso osa käyttäjistä ei laita saalista tai laittaa vain osan (isot kalat, tietyt lajit)
- Gundelund ym. 2021: "appi-data" voi toimia perinteisen tutkimusdatan lisänä ja tuottaa CPUE-arvioita tietyistä lajeista
- Skov et al. 2021: "appi-data" ei yksinään riitä, mutta tarjoaa uuden lähestymistavan lisädatan keräämiseen esim. tietyn kalastuspaineen ajallisesta ja paikallisesta jakautumisesta, sekä kalastajien käyttäytymisestä. Datan standardisointi, laadunvarmistus ja käytettävyys olennaisia.

Omakala

Omakalan kehitystyö jatkuu

- Omakala on ollut kesäkuusta 2022 alkaen rutiinikäytössä. Käytettävyyteen liittyviä asioita ja uusia ominaisuuksia kehitetään vuosittaisten suunnitelmien pohjalta jatkossakin.
- Kehitystyössä huomioidaan
 - Laki- ja asetusmuutosten vaikutukset
 - Tiedon laadun turvaaminen ja riittävän käyttäjäjoukon sitouttaminen
 - Palaute käyttäjiltä (omakala@luke.fi)
 - Tutkimuksen ja keskeisten viranomaiskäyttäjär ryhmien tarpeet
- Kehittämistyön tahtia määrittää vuosittainen kehitysresurssi
- Tietokanta-työkalut rakennetaan vuoden 2025 aikana
 - > tutkijoilla mahdollisuus saada erilaisia hakutuloksia tietokannasta (yksilöivät tiedot pois lukien).

Omakala

Kiitos!

omakala.fi

Omakala